

A GYERMEKVÉDELMI RENDSZERBEN NEVELKEDŐ FIATALOK JOGAI ÉS LEHETŐSÉGEI

**Hargita Megyei Szociális és
Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság**

ÚTMUTATÓ

Ez az útmutató egyrészt a gyermekvédelmi rendszerben nevelkedő, nagykorúságot elérő fiataloknak szól, másrészt meg azoknak a szakembereknek, akik ezekkel a fiatalokkal dolgoznak, akik felelősek a támogatásukért, irányításukért.

Kedves Fiatal!

A gyermekvédelmi rendszerből való kilépés egy rendkívül fontos, meghatározó lépés az életedben, amely átmenetet képez a gyermekkor és az önálló felnőttkor között. A zökkenőmentes felnőtté váláshoz, a gördülékeny társadalmi és szakmai beilleszkedéshez fontos, hogy jól informált légy és szükséged van anyagi támogatásra is.

Az útmutató segítségével tájékoztatni szeretnénk arról, hogy milyen lehetőségek közül választhatsz, milyen jogaid és kötelezettségeid vannak, melyek azok az állam által biztosított támogató intézkedések, amelyekben 18 éves korodban részesülhetsz.

Fontos, hogy a megfelelő információk birtokában dönthess a jövőt illetően, hogy könnyebb legyen az önálló életed kezdete.

Figyelem!

Rendkívül fontos, hogy az állam által biztosított támogatásokat felelősségteljesen kezeld!

A pénzügyi tudatosság nélkülözhetetlen az életben, kerül el a túlköltekezést!

A rossz pénzügyi döntéssel nehéz helyzetbe hozhatod magad!

Az állam által biztosított támogatás célja, hogy könnyebben kezdhesd meg az önálló életet és megelőzhesd a társadalmi kirekesztődés veszélyét.

**18 ÉVES LETTÉL?
KÉT LEHETŐSÉG KÖZÜL VÁLASZTHATSZ:**

I. A gyermekvédelmi rendszerben maradsz

vagy

II. Kilépsz a gyermekvédelmi rendszerből

A döntésedtől függően különböző jogaid és kötelezettségeid vannak. Ezeket a jogokat és kötelezettségeket az alábbi fejezetekben foglaltunk össze (I. fejezet 1–2. alpontok és II. fejezet).

Hasznos információk, olvasd figyelmesen!

FÜGGETLENÜL ATTÓL, HOGY MELYIK LEHETŐSÉGET VÁLASZTOD – AKÁR MARADSZ, AKÁR NEM – A KÖVETKEZŐ PÉNZÜGYI JOGOKBAN RÉSZESÜLHETSZ:

➔ **AZ ÉVEK SORÁN KÜLÖN BANKSZÁMLÁRA GYÚJTOTT GYERMEKPÉNZ (Alocatia de stat pentru copii) – a 61/1993. számú törvény értelmében**

- ez csak abban az esetben érvényes, ha családi típusú házban nevelkedsz;
- ha nevelőszülőkhöz vagy elhelyezve, ehhez a juttatáshoz már havonta hozzáfértél;
- a gyermekpénz az állam által nyújtott pénzösszeg, amelyet havonta utaltak át a személyes bankszámlára;
- ennek az összegnek az értéke a személyes bankszámla megnyitásának az időpontjától függ (pl. a családi típusú házba való elhelyezés időpontjától kezdődően);
- ezt a pénzt csak személyesen, személyi igazolvánnyal lehet felvenni a Transilvania Bank valamelyik fiókjából;
- a gyermekpénzt a 18. életéved betöltése után is kaphatod, ha középiskolába vagy szakiskolába jársz, a tanulmányok befejezéséig.

Ne feledd!

Ha betöltötted a 18. életévedet és tanévet ismételsz, elesel a gyerekpénztől, annak ellenére, hogy még iskolába jársz. Ez alól kivételt képez, ha egészségügyi okok miatt történik az évismérlés, és ezt orvosi igazolással is tudod bizonyítani.

➔ **A JUNIOR CENTENÁR NEVET VISELŐ EGYÉNI MEGTAKARÍTÁSI SZÁMLA (Contul individual de economii junior centenar) – a 155/2019. számú törvény szerint**

- egy különleges egyéni megtakarítási számla bankbetét formájában, amelyet az állam 2019. január 1-jétől automatikusan nyitott meg a nevedre;
- a folyószámlára az állam egy év alatt 1200 lejt helyez el; ehhez az összeghez hozzáadják a 3%-os kamatot és évente további 600 lej prémiumot. A kamatot és az éves prémiumot a 18. születésnapodon utalják át a számládra;
- ennek az összegnek az értéke attól függ, hogy hány éven át utalták ezt a pénzt a folyószámládra;
- az Országos Adóhatóság (ANAF) levélben tájékoztat, hogy mikor lehet felvenni ezt az összeget;
- ezt a támogatást csak személyesen lehet felvenni, személyi igazolvánnyal, a megye városi kincstáraiból (Trezorerie).

VISSZATÉRVE AZ ELŐZŐ GONDOLATHOZ:

A 18. ÉV BETÖLTÉSEKOR KÉT LEHETŐSÉG KÖZÜL VÁLASZTHATSZ:

I. Kérelmezheted, hogy a gyermekvédelmi rendszerben maradhass, amíg betöltöd a 26. életévedet.

Ez két esetben lehetséges:

1. Folytatod a tanulmányaidat, DE csak egyszer végezheted el bármely, a törvény által előírt oktatási szintet, és NEM haladhatod meg a 26 éves kort.

A tanulmányok folytatása esetén jogod van:

- a gyermekpénzhez, melynek az értéke 292 lej, és amelyhez jogosult vagy 18 éves korodig vagy akár azután is, addig, amíg befejezed a szakiskolát vagy a középiskolát. Feltétel: ne ismételj iskolaévet;
- havi 150 lej értékű zsebpénzhez (a rezidenciális központokban levő elhelyezés esetében);
- a szociális ösztöndíjhoz, amelyet az az oktatási intézmény biztosít, amelynek tanulója, hallgatója vagy (az iskolai szociális ösztöndíj értéke 300 lej, az egyetemi hallgatók szociális ösztöndíjának minimális értéke 900 lej);
- ha a tanulmányaidat felsőoktatásban szeretnéd folytatni, a felvételi vizsgán speciális helyekre vizsgázhatsz, az egyetemi bentlakás pedig díjmentes a számodra.

2. Ha nem folytatod a tanulmányaidat, és nincs lehetőség felvenni a kapcsolatot a vér szerinti családdal sem, fennáll a társadalmi kirekesztés veszélye.

Mennyi ideig maradhatsz a gyermekvédelmi rendszerben?

- legfeljebb 2 évig, hogy könnyebb legyen beilleszkedni a társadalomba;

Milyen feltételeket kell, hogy teljesíts?

- kérvény benyújtása;
- munkaviszony kialakítása;

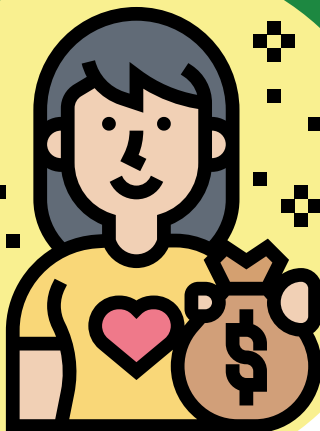
Ne feledd!

Ha indokolatlanul visszautasítasz két felajánlott munkahelyet, vagy munkahely nélkül maradsz a saját hibádból, nem lesz jogod tovább a gyermekvédelmi rendszerben maradni.

II. A második lehetőség az, hogy **KILÉPSZ A GYERMEKVÉDELMI RENDSZERBŐL**. Ha így döntesz, a következő jogaid és kötelezettségeid vannak:

- ha beleegyezel, 2 éven át utókövetésben részesülhetsz, melyet az állami szociális szolgáltatásban dolgozók biztosítanak, azon a településen, ahol letelepedtél;
- ha megállapítják, hogy nehéz körülményekkel szembesülsz, segítséget kaphatsz a kritikus időszak átvészeléséhez szükséges szolgáltatások és pénzügyi/anyagi támogatások igényléséhez.

➔ **A GYERMEKVÉDELMI RENDSZERBŐL VALÓ KIUTALÁSI TÁMOGATÁS (Indemnizația la ieșirea din sistemul de protecție a copilului) – a 272/2004. számú törvény értelmében**

- ez a juttatás a gyermekvédelmi rendszerből való kiutaláskor jár, függetlenül attól, hogy 18–26. éves kor között mikor hagyod el a rendszert; az esetfelelős értesít a támogatás átvételének időpontjáról;
- ez egy egyszeri juttatás, amelyet a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság nyújt;
- a támogatást kérés és a gyermekvédelmi rendszerből való kiutalási határozat alapján kaphatod meg;
- a pénzt átutalják a folyószámládra vagy készpénzben is megkaphatod;
- a támogatás értéke a garantált bruttó minimálbér háromszorosa, azaz 9900 lej.

**HAVI 4,8 SZOCIÁLIS REFERENCIAMUTATÓ ÉRTÉKŰ,
FIATALOKNAK JÁRÓ TÁMOGATÁS (Indemnizaționalară
pentru tineri în valoare de 4,8 ISR) – a 272/2004.
számú törvény értelmében**

Ezt a támogatást akkor kaphatod meg, ha kéred a kiutalást a gyermekvédelmi rendszerből, és igazolni tudod, hogy:

- nappali tagozatos oktatásban veszel részt

vagy

- törvényesen bejelentett munkahellyel rendelkezel.

A támogatás havi értéke: 3170 lej.

Melyik intézmény nyújtja ezt a támogatást?

- a Hargita Megyei Szociális Kifizetési és Felügyelői Ügynökség (AJPIS Harghita);
- az intézmény címe: Csíkszereda, Kossuth Lajos utca 94. szám, közkapcsolati iroda (Biroul relații cu publicul), földszint;
- e-mail-cím: ajpis.harghita@mmanpis.ro

Melyek a támogatás nyújtásának feltételei?

- kérvényezni kell a támogatást;
- a következő dokumentumokat kell benyújtani:
 - típuskérés és saját felelősségre írt nyilatkozat;
 - a kérést papíron vagy elektronikus formában lehet benyújtani;
 - jelentés arra vonatkozóan, hogy a rendszert elhagyni készülő fiatal tanácsadásban és tájékoztatásban részesült;
 - a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérigazgatóság által kiállított igazolás;
 - kiutalási határozat;
 - az oktatási intézmény által kiállított igazolás

vagy

- munkahelyi igazolás;
- a személyazonossági igazolvány másolata;
- bankszámlakivonat.

- 3 havonta munkahelyi igazolást

vagy

- 3 havonta iskolai igazolást kell benyújtani az ügynökséghez;
- 5 napon belül értesíteni kell az ügynökséget bármilyen változás esetén (ha munkahely nélkül maradtál vagy ha nem folytatod az iskolai tanulmányokat, ha a lakcímed megváltozott).

Ne feledd!

Ha nem küldöd el 3 havonta az igazolást, a támogatást felfüggesztik.

Mikortól és mennyi ideig igényelheted ezt a támogatást?

- a gyermekvédelmi rendszerből való kiutalást követő hónaptól kezdve 26 éves korodig, függetlenül attól, hogy mikor léptél ki a gyermekvédelmi rendszerből.

Ne feledd!

Ha a kiutalás mellett döntöttél, nem térhetsz vissza a gyermekvédelmi rendszerbe.

➔ **A MUNKANÉLKÜLI SEGÉLY (Indemnizația de șomaj) – a 76/2002. számú törvény szerint**

Ezt a juttatást akkor kaphatod meg, ha az iskola befejezését követő 60 napon belül nem sikerült munkába állni.

A támogatás havi összege az aktuális szociális referencia mutató 50 %-a, azaz 330 lej.

Melyik intézmény nyújtja ezt a pénzügyi támogatást?

- a Hargita Megyei Munkaerő-elhelyező Ügynökség (AJOFM Harghita).

Hol található meg ezt az intézményt?

- Csíkszeredában a Testvériség sugárút 2. szám alatt;
- Székelyudvarhelyen a Tompa László utca 59B. szám alatt;
- Gyergyószentmiklóson a Gábor Áron utca 1/A. szám alatt;
- Maroshévízen a Nicolae Bălcescu utca 14. szám alatt;
- Székelykeresztúron a Szabadság tér 16/2. szám alatt.

Melyek a támogatás nyújtásának feltételei?

- ha 60 napon belül regisztráltál az ügynökségnél álláskeresőként;
- ha benyújtottad a szükséges dokumentumokat:
 - személyazonossági igazolvány – eredetiben és másolatban;
 - az iskolai végzettséget igazoló akták (oklevél, igazolás) – eredetiben és másolatban;
 - Europass önéletrajz;
- ha nem veszel részt semmilyen oktatási formában;
- ha nem vagy munkaviszonyban, vagy nem szereztél engedélyezett tevékenységből nagyobb jövedelmet, mint a szociális referenciamutató értéke (660 lej);
- a kérést a következő dokumentumokkal kell benyújtani:
 - személyazonossági igazolvány – eredetiben és másolatban;
 - bankszámlakivonat.

Mennyi ideig jogosulsz a munkanélküli segélyre?

- A támogatásra 6 hónapon át van jogod.

Ne feledd!

- ha az iskola befejezését követő 60 napon belül nem regisztráltál álláskeresőként az ügynökségnél, nem jogosulsz a munkanélküli segélyben;
- ha regisztrálsz, ingyenes szakképzési tanfolyamokon vehetsz részt;
- munkanélküli segélyben részesülő munkanélküliként a következő kötelezettségeid vannak:
 - havonta, vagy bármikor, ha hívnak, jelentkezned kell az ügynökségnél;
 - el kell fogadd a szakmádnak megfelelő felajánlott munkát;
 - részt kell, hogy vegyél szakképzési tanfolyamokon.

➔ **MUNKAERŐPIACI BEILLESZKEDÉSI TÁMOGATÁS (Primă de insertie) – a 76/2002. számú törvény szerint**

Melyik intézmény nyújtja ezt a támogatást?

- a Harghita Megyei Munkaerő–elhelyező Ügynökség (AJOFM Harghita).

Melyek azok a feltételek, amelyeknek meg kell feleljen, ahhoz, hogy megkaphasd ezt a támogatást?

- az iskola elvégzését követő 60 napon belül álláskeresőként regisztráltál az ügynökségnél;
- az iskola elvégzését követő 60 napon belül több mint 12 hónapig tartó munkaszerződéssel vagy alkalmazva, teljes munkaidőben;
- az elmúlt 2 évben nem voltál munkaviszonyban azzal a céggel, amely alkalmazott;
- az iskola befejezésekor nem voltál alkalmazva;
- a támogatás igénylésének időpontjában nem voltál beiratkozva semmilyen oktatási formába;
- a támogatást kérni kell, a típuskérést az alkalmazást követő 60 napon belül kell benyújtani;
- a kérést a következő dokumentumokkal együtt kell benyújtani:
 - a személyazonossági igazolvány másolata;
 - az iskolai végzettséget igazoló dokumentumok másolata;
 - az egyéni munkaszerződés másolata;
 - bankszámlakivonat;

- a munkahelyi igazolást 3 havonta kell elküldeni az ügynökséghez;
- a munkaviszonynak az alkalmazást követően legalább 12 hónapig fenn kell maradnia teljes munkaidőben.

Ne feledd!

Ha nem küldöd el 3 havonta a munkahelyi igazolást, nem kapod meg a támogatás második részletét.

A támogatás összege: a szociális referenciamutató értékének háromszorosa, azaz 1980 lej.

A beilleszkedési támogatást két részletben fizetik ki, az alábbiak szerint:

- *az első részletet az alkalmazás után kapod meg, ez az összeg a támogatás 50 %-nak felel meg;*
- *a második részletet az alkalmazástól eltelt 1 év után kapod meg.*

Ezeknek a jogoknak és pénzügyi juttatásoknak az a célja, hogy támogassanak téged abban, hogy önálló életet tudj kezdeni, és jobban beilleszkedhess abba a közösségbe, ahol élni fogsz.

Kedves Fiatal!

A pénzügyi tudatosság és a pénzügyi tervezés nagyon fontos az életben, ezek nélkül nincs anyagi biztonság!

Tűzz ki magad elé célokat, tervezz hosszú távra és tanulj meg ellenállni a külső nyomásoknak, az azonnali költésre csábító reklámoknak.

Tervezd meg a kiadásaidat: írd listát azokról a dolgokról, amelyeket meg szeretnél vásárolni és azokról a költségekről, amelyeket muszáj biztosítanod (élelem, házbér, közkölttség, telefonbérlet, TV bérlet stb.). Amikor készen van a lista és szembesülsz azzal, hogy mekkora összeget kell elköltened, sokkal könnyebben fel tudod majd mérni a kiadásaid szükségességét.

Dönts felelősségteljesen!

A támogatást, amelyet az állam biztosít számodra, hamar el tudod költeni, de neked hosszútávon van rá szükséged.

Ha rálépsz az alábbi linkre vagy beolvasod a QR-kódot, egy kisfilmet láthatsz, egy fiatal tanulságos vallomásával, aki 18 évesen elhagyta a gyermekvédelmi rendszert, és aki úgy döntött, megosztja veled a tapasztalatait: <https://youtu.be/N8Bnj1rVsJw>.

Ne feledd, hogy minden döntésnek súlya és következménye van!

FONTOS!

Ez az útmutató az alábbi intézményektől kapott információk alapján készült:

A Hargita Megyei Szociális Kifizetési és Felügyelési Ügynökség (AJPIS Harghita)

Elérhetőség:

 Csíkszereda, Kossuth Lajos utca 94. szám

 0266-314.566; 0266-314.666.

 ajpis.harghita@mmanpis.ro

 www.harghita.mmanpis.ro

A Hargita Megyei Munkaerő-elhelyező Ügynökség (AJOFM Harghita)

Elérhetőségek:

Csíkszeredai Helyi Ügynökség

 Testvériség sugárút 2. szám

 0735-539745

 hr_ciuc@ajofm.anofm.ro

 www.harghita.anofm.ro

Székelyudvarhelyi munkapont

 Tompa László utca 59B. szám
 0735-539751
 hr_ciuc@ajofm.anofm.ro

Gyergyószentmiklósi munkapont

 Gábor Áron utca 1/A. szám
 0735-534382
 hr_gheorgheni@ajofm.anofm.ro

Maroshévízi munkapont

 Nicolae Bălcescu utca 14. szám
 0735-534383
 hr_toplița@ajofm.anofm.ro

Székelykeresztúri munkapont

 Szabadság tér 16. szám, 2. lakrész
 0735-534381
 hr_cristur@ajofm.anofm.ro

FONTOS!

- a bemutatott információk az útmutató közzétételének időpontjában érvényesek;
- a pénzügyi támogatások összege a szociális referenciamutató értékétől, illetve a bruttó minimálbér értékétől függően változhat.

Hargita Megyei Szociális és
Gyermekvédelmi Vezérgazgatóság

2024. SZEPTEMBER

Az útmutató a Hargita Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Vezérgazgatóság írásbeli hozzájárulása nélkül részeiben sem reprodukálható, elektronikus rendszerek felhasználásával nem dolgozható fel, azokban nem tárolható, azokkal nem sokszorosítható és nem terjeszthető.

Szerkesztés: Vég Emőke-Etelka – támogatott
foglalkoztatási tanácsadó
Tördelés és design: Kovács Anna – felügyelő